Vrijdag, 15 Mei 1942 — DAGBLAD — 59ste Jaargang, No. 3600

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel fl. 1.50 per maand [Aruba fl. 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers fl. 0.10.

Adm.: Tel. 1550. Redactie: Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Ass. Inc
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

Groot Russisch offensief tegen Charkov ingezet.

Timosjenko's leger reeds over de Donets.

Martinique zal oorlogsschepen immobiliseren.

Ambon door Geallieerde toestellen aangevallen.

REDE VAN Z.H. DEN PAUS.

In een radiorede zeide Z.H. de Paus: „Wij doen wederom een beroep om vrede op alle mensen, zonder uitzondering."

Sprekende ter gelegenheid van de 25e verjaardag van Zijn wijding tot bisschop zeide de Paus: „Zelfs vóór het uitbreken van de oorlog en gedurende de oorlog werkte Ik altijd uit al Mijn macht voor de vrede en geef Ik thans wederom een boodschap van vrede. Ik richt mijzelf met volledige onpartijdigheid tot alle betrokkenen. Ik weet, dat elke practische suggestie waarschijnlijk aan enige partij aanstoot zou geven." Vervolgens drong Hij erop aan, dat de staatslieden geen gelegenheid laten voorbijgaan om een „vrede van rechtvaardigheid en matiging te maken."

De Paus zeide: „Aan de Leiders van de landen geven wij de Vaderlijke waarschuwing: Lok de mensen niet weg van de hogere roep der plicht. Neem de kinderen niet weg van de heilzame hoede der ouders. Wijze leiders van naties zullen niet nalaten te luisteren naar deze roep; niet uit zwakheid, doch uit wijsheid."

De Heilige Vader verklaarde: „De Christenen lijden grote ontberingen in het uitoefenen van hun geloof en meer tranen zijn in deze oorlog gevloeid door rampspoeden en ontberingen dan in de gehele loop der mensheid."

De Paus drong aan op een vrede „van rechtvaardigheid en matiging", zelfs indien hierdoor niet de volledige aspiraties van allen zouden worden bevredigd (Vaticaanstad, (AP) 13.5).

SPANJE VIERT HET PAUSELIJK JUBILEUM.

Francisco Franco, gekleed in de uniform van Hoofd van de Phalangistische Staatspartij, woonde met zijn echtgenote, leden van de Regering en andere leger- en burgerlijke leiders de H. Mis bij en hoorden het Te Deum op de Plama Armeria voor het Koninklijke Paleis in een van de vele vieringen over geheel Spanje ter ere van het Jubileum van den Paus en de Hemelvaartsdag.

Het Staatshoofd werd begroet door den Pauselijken Nuntius en Primaat van Spanje Playdeniel en de Bisschoppen van Madrid, Acala en Tortosa. Gedurende de Mis en het Te Deum zaten de Ministers van Buitenlandse Zaken, Oorlog, Marine, Justitie, Openbare Werken en Landbouw aan de ene zijde van den Caudillo [betekent Leider en is algemene naam, waarmede Franco wordt genoemd zoals Hitler — Führer en Mussolini —— Duce — Red.], terwijl de Generaals van het gebied van Madrid, de Burgerlijke Gouverneur en de Burgemeester aan de andere zijde zaten.

Het Jeugdfront, cadetten, leden van verscheidene burgerlijke en geestelijke organisaties woonden de dienst eveneens bij. 60.000 Kinderen onder leiding van de Auxilio Social Phalange, een liefdadige organisatie, gingen naar de diensten, die ter ere van den Paus in alle kerken van Madrid werden opgedragen. Gelijksoortige diensten werden over geheel Spanje gehouden (Madrid, (AP) 14.5).

CHINEZEN LATEN WEER EEN WAARSCHUWING HOREN.

De Chinese pers gaf de mening te kennen, dat de Duitse aanval op de Krim een voorspel is van een algemeen offensief van de as en waarschuwde voor de mogelijkheid van een gecoördineerde Japanse aanval in Siberië. Het officiële Centrale nieuwsagentschap drong er op aan, dat de Geallieerden Japan geen rust zullen gunnen in het Zuidwestelijk deel van de Stille Oceaan (Tsjungking, (AP) 14.5).

DUITSE VOORTGANG OP KERTSJ.

Een zegsman van het Duitse Hoofdcommando deelde mede, dat de Russen tegenaanvallen doen langs de „Tartarensloot", welke een oude linie van fortificaties is op ongeveer 13 mijl ten Westen van de stad Kertsj.

De zegsman zeide, dat alle tegenaanvallen faalden en dat Duitse en Roemeense troepen zich een weg geslagen hebben over de linie. Hieraan voegde hij toe, dat de gevechten voortduren in het gebied van Manai, waar „een groot aantal vijandelijke troepen wordt omsingeld" (Berlijn, (AP) 14.5).

GROOT RUSSISCH OFFENSIEF.

Henry Cassidy seint uit Moskou:

Russische legers stormen vooruit in de voorsteden van Charkov en spreiden zich waaiervorming uit binnen de eerste defensies van de grote industriestad in de Oekraine in wat mogelijk het grootste offensief van het Rode leger is van de oorlog. De plotselinge dramatische aanval van Maarschalk Semeon Timosjenko's massieve, goed uitgeruste Zuidelijke commando is regelrecht gericht op de spil van de gehele Zuidelijke Duitse linie en bedoeld om alle nauwkeurig gereedgemaakte Duitse plannen voor een groot offensief in de richting van de Russische Caucusus te vernielen.

Tegelijkertijd maakte het Rode leger een doorbraak bekend in de eerste nazie-linies voor Leningrad en er zijn andere tekenen van verwoede Russische aanvallen op vele punten ~~en aan het 1100~~ mijl lange slagfront.

Voor Charkov zeiden de Russische militaire berichten, dat een machtige aanvankelijke Russische aanval krachtige vijandelijke fortificaties verpletterd heeft en de oprukkende strijdkrachten zich storten door een wijder wordende breuk, terwijl het Rode Commando nog meer troepen, tanks en kanonnen deed aanrukken voor de frontaanval op de stad zelf. De actie stelt de worsteling op het schiereiland van Kertsj over de smalle zeeëngte van de Caucasus en het toneel van Russische tegenslagen in de schaduw, gelijk de Russen toegaven.

De val van Charkov, welke stad de Duitsers hielden sedert 25 October, zou alle 2 millioen troepen in gevaar brengen, die Hitler in het Zuiden heeft gestort, inbegrepen die, welke thans op de Krim aanvallen en die gereed staan voor een aanval in Oostelijke richting langs de Noordelijke kusten van de Zee van Azov.

Op het schiereiland van Kertsj bieden de Russen koppig weerstand na te zijn teruggevallen naar nieuwe posities onder het gewicht van grotere Duitse aantallen. Het communiqué, dat de grotere slag bij Charkov niet speciaal noemde, zeide, dat in de nacht hevige gevechten aan het Krimfront voortduurden.

Noordamerikaanse en Britse tanks zijn gewikkeld in de grote slag bij Charkov en de Sovjet-artillerie en oorlogsvliegtuigen zijn heftig in actie.

Sovjet-berichten zeiden, dat de Rode vliegers de lucht domineerden en meer dan 30 Duitse vliegtuigen de eerste dag op de grond vernielden en 5 gevechtsvliegtuigen neerschoten.

Duitse versterkingen worden haastig aangevoerd van de Oekraïne om de verliezen te vervangen, die reeds als enorm beschreven worden.

Een biezonder verwoede slag wordt gemeld op een punt, waar de Duitsers nieuwe machtige fortificaties hebben opgericht en dik bezaaide mijnenvelden hebben aangelegd en vele anti-tank barricaden hebben gemaakt. Het Rode leger viel op dit punt van twee zijden aan, waarbij de defensies werden doorboord en de kazematten werden geneutraliseerd, terwijl de zich terugtrekkende Duitsers worden achtervolgd.

Aan het Leningradfront gaven de Russische berichten te kennen, dat een gelijksoortige poging wordt gedaan voor het vrijmaken van de stad. Russische troepen, die door het slik oprukken, zouden Duitse frontposities hebben verpletterd in enkele sectoren en in sommige gebieden werd Maarschalk Wilhelm Ritter von Leeb gedwongen zich naar tweede linies terug te rekken.

Behalve de grote acties tegen de twee grote Russische steden, die thans in de greep van de nazies liggen, wordt een offensieve actie gemeld in grote gebieden. Rond Smolensk ten Westen van Moskou zijn grote troepen van Russische guerilla's bewapend met zulke betrekkelijk zware wapenen als loopgravenmortieren en hebben zij zelfs veldgeschut veroverd, terwijl zij de Duitse achterhoede aanvallen gelijktijdig met aanvallen van Rode bommenwerpers.

Bij Staraya Russa ten Zuiden van Leningrad, waar overblijfselen van het 16e Duitse leger omsingeld zijn, worden krachtige Russische aanvallen gemeld. De Duitse posities rond Novgorod ten Noorden van het Ilmenmeer zouden ook worden aangevallen. Gedurende de laatste dagen zouden 266 Duitse vliegtuigen, waarvan 229 troepen-transportvliegtuigen, zijn vernield in het gebied van Staraya Russa.

Aan het Kalininfront ten Noord-Westen van Moskou zeiden Russische berichten, dat de Duitsers werden teruggedreven met zware verliezen nadat hun tegenaanvallen werden gebroken.

Het eerste bericht van de Oekraïense slagveld werd gepubliceerd in „Rode Ster" en maakte duidelijk, dat de Russen hevig aanvallen in verschillende sectoren van het Leningradfront en gestadig voortrukken, niettegenstaande het dichte woud van vijandelijke fortificaties. Na terug te zijn gevallen voor de nazie-aanval in de eerste vijf maanden van de oorlog en dan een serie van tegenoffensieven te hebben gevoerd bij Rostov, Kertsj, Moskou, Kalinin, Tikjvin en Leningrad, hebben de Russen thans het initiatief in de elfde maand geheel in eigen handen genomen en zelf tijd en plaats uitgekozen voor een grote slag (Moskou, (AP) 14.5).

GESTAPO-MAN OBERG THANS IN PARIJS.

Gemeld wordt, dat nog 2 restaurants, die door de Duitsers gebruikt werden in Parijs, werden gebombardeerd. Berichten van gisteren zeiden, dat een serie van bomaanslagen plaatshad op de Parijse Hotels, die door de Duitsers gebruikt worden als barakken. Dit is klaarblijkelijk een crescendo van de anti-Duitse demonstraties welke gedurende de afgelopen 10 dagen plaats hadden. De mening werd geopperd, dat deze geïnspireerd worden door de benoeming van Majoor Generaal Oberg, een der voornaamste medewerkers van den Gestapo-Baas Heinrich Himmler, als Hoofd der Politie in het gebied van Parijs.

Berichten, die thans uit Parijs ontvangen worden, delen mede, dat nog 2 restaurants, die herhaaldelijk door de Duitsers bezocht worden, gebombardeerd zijn na de serie van bomaanslagen, welke gisteren plaats had op de Parijse hotels.

Buitenlandse politieke waarnemers herinnerden eraan, dat Berlijn reeds duidelijk had gemaakt aan Laval, dat hij zou worden beoordeeld naar zijn verrichtingen. Deze waarnemers zeiden, dat er een opleving is van de besprekingen voor het vormen van een Franse Regering onder Doriot, welke mogelijk in Parijs haar zetel zal hebben.

In elk geval heeft Goering Laval tot hedenmiddag niet ontmoet en zal hij hem waarschijnlijk niet ontmoeten alvorens Laval in het openbaar de omvang van zijn verrichtingen heeft bekend gemaakt. In de bomaanslagen op de restaurants te Parijs zouden verschillende Duitsers zijn gedood en men verwacht dientengevolge nieuwe executies van gijzelaars als repressaille (Bern, (AP) 13.5).

DE STRIJD DER PROPAGANDA WORDT DOOR DE V.S. GEWONNEN.

Guy Hickock van de Radio Afdeling van het Bureau voor Coördinatie van Inter-Amerikaanse Zaken te Washington, zeide in een rede te Cleveland, dat de Noordamerikaanse korte-golf radio de propaganda-strijd tegen de As in Latijns Amerika wint, omdat zij betere programma's heeft.

Hij zeide, dat Roosevelt Noord-Amerika's belangrijkste propagandist is met de accurate berichten van Noordamerikaanse nieuwsagentschappen als tweede.

„Onze 12 korte-golf zenders gaan verder om den Latijns Amerikaansen landen ter wille te zijn, over te halen en hun gunst te winnen, dan alle stations van Duitsland, dat meer dan 160 millioen dollar per jaar voor zulke propaganda uitgeeft. De Duitse programma's trekken de aandacht, doch na een ogenblik te hebben geluisterd kan men zich indenken wat vervolgens gezegd zal worden. De uitzendingen zijn vol leugens en tegenspraak. Wij kunnen dit soort vuur niet met hetzelfde vuur bestrijden of wij zouden Hitler in de kaart spelen. Wij hebben gewoon nieuws gebruikt voor onze programma's en hebben een reputatie gevormd van geloofwaardigheid. Ik heb vele Zuidamerikaanse radio-luisteraars horen zeggen, dat zij niets zullen geloven, tenzij zij het van de Noordamerikaanse zenders hoorden.

Zuid-Amerika is propagandawijs. Men kan zijn mensen niet meer voor de mal houden, omdat zij zovele jaren de stortvloed van de as hebben gehoord" (Cleveland, Ohio, (AP) 13.5).

Het nieuws van vandaag.

Een korte samenvatting van de redevoering, die Z.H. de Paus op Woensdag door de radio uitsprak, vinde men op blz. 1, en zoals de lezer kan zien, dringt de H. Vader wederom aan op vrede, „zelfs indien niet alle aspiraties bevredigd kunnen worden".

Een ander belangrijk punt uit de rede was het verzoek, dat de kinderen niet van hun ouders worden weggehaald, aangezien dit niet anders dan funest kan zijn.

Dit verzoek was wel biezonder bestemd voor Duitsland en Italië waar de jongens en meisjes van zes à zeven jaar reeds naar kampen worden gezonden, hetgeen ó zo gezond zou zijn, doch in feite niets anders is dan het kweken van de volgende generatie voor een nieuwe oorlog.

Van de strijd kan het volgende gezegd worden. Op het schiereiland van Kertsj hebben de Duitsers voortgang weten te maken, hoewel niet van zoveel belang als zij zelven willen doen voorkomen. Deze Duitse winsten worden echter in de schaduw gesteld door een groot Russisch offensief, dat op Charkov gericht is en waarbij de Russen reeds de Donets zijn overgestoken en de nazies nog steeds terugdringen. Als Charkov valt, wordt het Duitse offensief op de Krim nul en van gener waarde en zal een grote Duitse terugtocht in het Zuiden weer waarschijnlijk worden. Ook bij Leningrad en Novgorod vallen de Russen aan en wisten zij de nazies enigszins terug te drijven (blz. 1).

In China en Birma weten de Japanners met nieuwe versterkingen nog voortgang te maken, niettegenstaande de grote verliezen die hun werden toegebracht door de Chinezen. Zij bereikten een punt, waar de Birmaweg binnen de grens van de Yunnan-provincie de rivier Salween oversteekt. Hier hebben de Chinezen echter de bruggen opgeblazen, zodat de Japanners niet verder konden. Nu gaan zij in Noordelijke richting langs de rivier, maar de listige Chinezen zullen wel weer een of andere val hebben gereed gezet (blz. 3).

De Franse Hoge Commissaris van Martinique, Admiraal Georges Robert, stemde toe de Franse oorlogsschepen in de Caraïbische havens te ontwapenen, maar over de andere eisen, die de Verenigde Staten stelden, is nog niet bekend. Van wat Vichy thans doet of van plan is, werd ook nog niets gemeld (blz. 3).

De nazies beweren de eerste Noordamerikaanse kruiser tot zinken te hebben gebracht in de Noordelijke IJszee bij het convoyeren van voorraden naar Rusland (blz. 3).

Het merkwaardigste ambacht ter wereld, dat van huisvrouw, wordt in de dames-rubriek op blz. 2 beschreven. Bruinebonensoep is het Amigoe-recept van de week.

Het allerlaatste nieuws staat op blz. 3.

Het Bestuur van het Bezette Deel van Rusland.

Als gevolg van de bezetting van een uitgestrekt Russisch gebied, heeft Hitler een probleem doen ontstaan, dat dringend om oplossing vroeg en dat een belangrijke terugslag in Duitsland zelf teweeg zou kunnen brengen.

Er bestonden twee mogelijkheden: ten eerste de instelling van een zuiver militair bestuur; ten tweede de poging om een beperkt, plaatselijk zelfbestuur door Russische „Quislings" te vestigen.

In het eerste geval zouden de Duitsers moeten afzien van iedere poging om medewerking te krijgen van de plaatselijke bevolking en zich het risico moeten getroosten van algemene sabotage en wijdverspreide opstand. Zulk een regering door middel van de ijzeren vuist over een dapper volk, dat bijna even talrijk is als de totale bevolking van alle andere door de nazies bezette landen, zal een enorm groot bezettingsleger vereisen. Zelfs een passieve tegenstand van de bevolking zou de productie van grondstoffen en voedingsmiddelen, welke Duitsland zo hard nodig heeft, in hoge mate tegenhouden. Toen Duitsland de Oekraïne in de oorlog 1914 — 1918 bezette, leverde dit, behalve de voeding van het bezettingsleger, slechts enkele treinladingen voedsel voor de „Centralen" op. De bevolking was in hoge mate opstandig en vele Duitse en Oostenrijkse officieren, met inbegrip zelfs van den Duitsen opperbevelhebber, werden vermoord.

Het andere geval — beperkte zelfregering — zou de medewerking van een kleine groep van de bevolking kunnen verzekeren en de gelegenheid bieden om meer troepen van de as, die elders gebruikt zouden kunnen worden, terug te nemen, dan mogelijk zou zijn bij militair bestuur.

Hitler gaf door de aanstelling van Rosenberg de voorkeur aan de laatste methode, doch daardoor kwam hij te staan tegenover andere moeilijkheden, die een verkeerde uitwerking kunnen hebben in „het rijk" zelf. In andere bezette landen heeft een democratisch bestuur toegestaan, dat alle partijen zich konden ontwikkelen, met inbegrip van pro-Duitse groepen, zodat „das Reich" slechts een smalle basis voor opbouw overhield. Maar in Rusland bestaat slechts één partij, de communistische. De gehele politieke, sociale en economische structuur werd opgebouwd langs strak communistische lijnen.

Het zal bezwaarlijk voor de nazies zijn om een grondslag te vinden in Rusland, waarop men zou kunnen trachten de geestelijke heroriëntatie van het land op touw te zetten. Behalve in de Oekraïne bestaan er in de Sovjet republieken bijna geen nationale minderheden met scherp omlijnde beginselen. Met een overheersend communisme zal Hitler geen andere keus hebben, bij het zoeken naar een autonoom bestuursbeleid, dan de aanstelling van „rood-getinte" plaatselijke „Quislings", indien hij hoopt op zelfs maar een gedeeltelijke samenwerking met de massa van het volk.

Herstel van het Tsarisme is klaarblijkelijk volkomen buiten quaestie en wel om drie redenen:

1. Tsaren worden door de jongere generaties der Russen verafschuwd.

2. Hitler zelf is anti-monarchist.

3. Duitslands belangen eisen dat Rusland permanent verdeeld blijve in kleine semi-autonome staten en dat de nationalistische geest van de Sovjet-republieken vernietigd worde.

Wat zal de terugslag in Duitsland zijn op de loop der dingen in Rusland?

In herinnering moet worden gebracht, dat Hitler het hoofd is van een partij, die zowel nationalistisch als „socialistisch" is.

De nationalistische paragrafen van het partij-programma doen een beroep op het leger. Zoals de namen van de leidende Duitse generaals, wier namen met „von" aanvangen, reeds aanwijzen komen de legerleiders voornamelijk uit de conservatieve, nationalistische adelstand.

De adel verloor een deel van de bezittingen en het grondgebied, gedurende en na de vorige oorlog, aan het half-socialistische bestuur in Duitsland.

Verondersteld kan dus worden, dat die generaals, behalve dat zij het „Vaderland" van de Bolsjewistische bedreiging willen bevrijden, tevens hopen dat zij met de vernietiging van de „roden" in Rusland, indirect hetzelfde zullen bereiken in Duitsland. Zelfs schijnbare concessies, die Hitler aan het Bolsjewisme zou kunnen doen, teneinde het Russisch gebied te besturen, zullen de machtige Duitse legerleiders van Hitler vervreemden.

Aangezien het hoge commando van een militaristische staat in oorlogstijd bijna oppermachtig is, wordt Hitler met het vraagstuk van de bestuursvorm in Russisch gebied voor een inderdaad zeer lastig probleem gesteld.

EERSTE SYNTHETISCHE RUBBER.

De Firestone Tire Rubber Company maakte bekend, dat de „eerste synthetische rubber is geproduceerd in een van de nieuwe fabrieken voor synthetische rubber, welke worden opgericht: de Defense Plant Corporation van de Regering".

Men zeide, dat de proef verschillende duizenden ponden met succes heeft gemaakt. Hieraan werd toegevoegd, dat naar verwachting de „geregelde productie binnen enkele dagen zal beginnen en zal toenemen tot de volle capaciteit van de fabriek aangezien de grondstoffen beschikbaar worden (Akron, Ohio, (AP) 14.5).

LORD GORT GEWOND.

De radio van Rome verklaarde, dat een bomsplinter de linkerarm van Lord Gort, den nieuwen Gouverneur en Opperbevelhebber van Malta, doorboord heeft bij zijn aankomst op zijn post op het eiland in de Middellandse Zee.

Gort legde bij de aanvaarding van zijn post de eed af voor den President van het Gerechtshof, wiens hand bloedde door sneden, welke hij korte tijd tevoren opliep bij een luchtaanval van as-vliegtuigen. Gedurende de gehele ceremonie vielen de bommen en een bom, die vlakbij viel, deed de autoriteiten zich eens plat op de grond werpen (New York, (AP) 13.5).

Nederland.

OPPOSITIE VAN GEESTELIJKEN IN NEDERLAND.

Een herderlijke brief van Nederlands Bisschoppen, waarin aan de Katholieke Jeugd verboden wordt zich te laten registreren voor de nieuwe arbeidsdienst van de nazies, „tenzij de toestanden dit toelaten", werd over geheel Nederland in de Katholieke kerken voorgelezen, gelijk Aneta berichtte.

Het agentschap zeide, dat het Nederlandse nazie-orgaan „Volk en Vaderland" de brief veroordeelde en de Geestelijkheid ervan beschuldigde „weerstand te organiseren achter de veilige muur van de Kerk". Het nazie-orgaan viel ook de Protestantse Geestelijken aan en beschuldigde hen van ophitsing tot weerstand en sabotage „door gebeden op te dragen voor de Koningin en het Huis van Oranje alsmede door kunstig gekozen texten en nog kunstiger uitleggingen" (Londen, (AP) 14.5).

DE MOORDEN OP DE NEDERLANDERS.

Het Zweedse dagblad „Svenska dagbladet" weet mede te delen, dat velen der in Nederland terechtgestelden de bemanningen van Britse vliegtuigen hadden geholpen, die gedwongen waren geweest een noodlanding te maken op Nederlands grondgebied. Een ander dagblad „Dagensnyheter" zegt, dat het gehele geval een duidelijk bewijs levert van de vijandige houding van het Nederlandse volk en dat na het ter dood brengen van dit aantal mensen zich onmiddellijk een nieuwe reactionnaire groep heeft gevormd.

NIET HET EINDE, MAAR HET BEGIN.

Uit Londen wordt gemeld, dat de Commandant van de Duitse bezettingstroepen in Nederland het einde van de actie heeft aangekondigd tegen de leiders van de geheime organisatie. Het uiteindelijke resultaat is als volgt: 27 Nederlanders werden schuldig gevonden aan spionnage of het verlenen van hulp aan den vijand. Ook hadden deze personen wapenen in hun bezit. 25 zijn ter dood veroordeeld, 2 zijn veroordeed tot levenslange gevangenisstraf, 24 anderen zijn reeds door de Nazies gedood. In totaal hebben er dus 69 executies plaats gehad. De Nazie pers wil het doen voorkomen alsof de Koningin voor deze terechtstellingen verantwoordelijk is. Men dringt erop aan, dat de Nederlanders niet langer luisteren naar de Koningin, doch naar de stem van de bezettende macht.

PRINSES JULIANA IN CHICAGO.

Uit Chicago wordt gemeld, dat Prinses Juliana Dinsdagmiddag op een persconferentie de Nederlandse weerstand vergeleek met die van een stuk staal, dat in het vuur verhard is.

Dinsdagavond sprak H.K.H. de Prinses in een herdenkings-bijeenkomst, welke gehouden werd in de kapel van de universiteit van Chicago. De Prinses zeide o.a.:

„Ik stel er prijs op u persoonlijk te bedanken voor alles wat gij gedaan hebt en nog doet voor mijn volk. De tijd zal komen, waarin de beproevingen, welke wij thans doormaken, voorbij zullen zijn. De kracht en de vaste wil van alle mannen en vrouwen zullen dan een nieuwe wereld opbouwen, waarvoor de plannen thans worden beraamd, een wereld, die beter en gelukkiger zal zijn dan die, welke achter ons ligt. Ook dan zullen wij gelijk thans, ons altijd herinneren welke vriendelijke en hartelijke houding gij steeds hebt betoond in deze tijden van grote beproeving. Ik ben zonder vrees en onbekommerd voor de toekomst. Het kwaad zal worden overwonnen en een nieuwe en betere wereld zal zich vormen."

JAPS NEMEN 500 NEDERLANDERS GEVANGEN.

Nederlandse taal in radio-uitzendingen verboden.

In San Francisco werd een radio-uitzending opgevangen van uit Tokio, waarin werd medegedeeld, dat 500 Nederlanders, die de nationale zaak dienden, op Maandagmorgen te Batavia werden gevangen genomen. Er wordt thans een streng onderzoek ingesteld.

Verder werd aangekondigd, dat men in Nederlands Indië radio-uitzendingen zou geven in de Japanse en Engelse taal, doch dat het gebruik van het Nederlands bij radio-uitzendingen is verboden.

BRITTEN ONTVANGEN NEDERLANDSE ONDERSCHEIDINGEN.

Uit Londen wordt gemeld, dat Admiraal Sir Max Horton, Commandant der Engelse duikbootvloot alsmede 22 Britse marine-officieren en manschappen van Koningin Wilhelmina als onderscheiding voor de diensten, welke zij aan de Geallieerde zaak hebben bewezen, de Orde van Oranje Nassau ontvingen. Tevens wordt gemeld, dat de Engelse Koning toestemming verleende aan de Britse gedecoreerden om deze niet Britse onderscheiding te dragen. Sir Horton is één van de leidende persoonlijkheden in het Britse duikboot-offensief.

DUITSE INVLOED IN HET BANKWEZEN.

Uit Londen wordt bericht, dat de Duitse invloed in het Nederlandse bankwezen steeds sterker wordt. Tijdens een bijeenkomst van de Nederlandse buitenlandse Bank werd besloten, dat het gehele aandelenkapitaal van deze Bank ten bedrage van vier millioen gulden, zal worden overgenomen door de „Bank der Deutschen Luftfahrt" te Berlijn. De nieuwe beheerders der Bank zijn allen Duitsers, behalve één uitzondering, nl. de heer de Cock van Leeuwen, die echter een Nederlandse Nazie is.

NEDERLANDSE TENTOONSTELLING IN LONDEN.

In tegenwoordigheid van Z.K.H. Prins Bernhard werd door Minister Pieter Sjoerds Gerbrandy op verleden Dinsdag een tentoonstelling geopend in het Unilever House te Londen. Tegenwoordig waren ook de Ministers Michiels van Verduynen, Jan van den Tempel, Johan W. Albarda alsook Dr. Hubertus Johannes van Mook. Verder nog Sir Eduard Campbell, majoor Phaff en baron de Vos van Steenwijk.

De tentoonstelling was georganiseerd door het propaganda Comité voor de Nederlandse strijdkrachten. Een collectie originele oude kaarten van Nederland en Nederlands Indië werd tentoon gesteld en ten verkoop aangeboden. De tentoonstelling zou vier dagen geopend blijven en de opbrengst zal komen ten bate der Nederlandse strijdkrachten.

NEDERLANDS INDISCHE BIJDRAGE VOOR DE OORLOG.

Uit Sydney wordt bericht, dat de Nederlands Indische handelsvloot omvattende ongeveer 2 millioen ton scheepsruimte, nauw samenwerkt met de Geallieerde strijdkrachten in de Indische en de Stille Oceaan. Een deel dezer vloot werkt samen met de Britse autoriteiten, een ander deel met de Australische. Hetzelfde geldt voor de Nederlandse Luchtmacht, die een belangrijk aandeel neemt in de oorlogsverrichtingen aan de verschillende fronten.

SURROGATEN.

Uit Londen wordt gemeld, dat in de laatste tijd in de Nederlandse bladen sterke propaganda wordt gevoerd om het Nederlandse volk ervan te overtuigen, dat de Duitse „Ersatz" zich uitstekend leent voor het vermeerderen van de hoeveelheid voedsel.

Grote advertenties komen thans in de Nederlandse pers voor betreffende middelen, om boter in volume te doen toenemen, brood te verbeteren enz. In plaats van vlees en melk wordt aangeraden te nemen vleeskaas, cocosmelk en cocosboter enz.

INGEZONDEN.

(Buiten verantwoordelijkheid der Redactie).

Naar aanleiding der 3e persuitzending der curom op 12 Mei 1942, zou ik u willen verzoeken het onderstaande ingezonden stuk te willen plaatsen:

In de 3e nieuwsuitzending van de curom op 12 Mei 1942 werd o.a. aangekondigd, dat op de Oostkust der U.S.A. een middelmatig groot Nederlands handelsschip was getorpedeerd en dat van de 34 leden der bemanning, 14 of 20 zich het vege lijf hadden kunnen redden, terwijl 20 of 14 mensen waarschijnlijk met het schip in de diepte zijn verdwenen.

Even daarna werd aangekondigd, dat er in Nederland 24 mensen waren geëxecuteerd door de Duitsers. Voor deze helden in Nederland werd vervolgens het Wilhelmus en de Treurmars van Chopin gespeeld en daarna 1 minuut stilte in acht genomen ter ere van deze slachtoffers voor de goede zaak.

Ook heb ik hun dit eresaluut gebracht en naar ik mag veronderstellen elk recht geaard Nederlander, doch tevens heb ik met weemoed gedacht aan die slachtoffers aan de Oostkust van de U.S.A., welke vielen voor dezelfde goede zaak en waarvoor dit eresaluut blijkbaar niet nodig was.

Men zal mij hierop wellicht antwoorden, dat men dan wel aan de gang kan blijven, daar dit bijna dagelijks voorkomt, wat helaas de droeve waarheid is, doch in het verband der uitzending van 12 Mei, had dit mijns inziens best samen kunnen gaan en had dit de vele officieren en manschappen der koopvaardijvloot, die elke reis opnieuw hun leven wagen, een aansporing geweest om te volharden tot het einde, terwijl bovengenoemde uitzending velen onzer geeft te denken en zeker niet de moed en het vertrouwen geeft die nodig is om zee te blijven kiezen met koopvaardijschepen, die dikwijls geen protectie hebben en welker zelfverdediging in vele gevallen uiterst gering mag worden geacht.

U inmiddels dankend voor de plaatsruimte.

Hoogachtend:
K. P. Vos.

FILM.

„JOAN OF PARIS" IN ROXY.

Door de verduistering van een verduisterde stad, in een door waanzin en duistere figuren verduisterde wereld, in het duister van een verduisterd theater voor een korte tijd de verduisterde „Ville Lumière" te bezoeken en dan tòch nog wat, of beter gezegd, veel, zéér veel te zien, dáárvoor moet de mensheid in deze verlichte eeuw, in 1942 leven...... „Paris, Parijs, „de Lichtstad" heeft altijd een wereldberoemde, wereldomvattende aantrekkingskracht uitgeoefend als de kaars op de mug, en vormde voor onnoemelijk velen (w.o. tot enkele malen toe de Duitsers!) tot en met heden steeds een aantrekkelijk trekpleister...... en zal dit ook dezer dagen, zij het dan ook op bescheiden wijze door middel van „Roxy", zeker voor vele bewoners van Curaçao zijn! Of zou zulks wellicht meer het geval kunnen zijn met „Joan of Paris", die tegelijkertijd wèl en niet „leukoplast" is.

Immers, zij (Michele Morgan), als kellnerinnetje uit het hedendaagse, bezette, Parijs, trekt een in het bezette vasteland van Europa aangelanden Vrijen Fransen vlieger (Paul Henreid) op grootse en verheven wijze aan, doch is allerminst leuk, aardig, sympathiek en lief „op last"! Integendeel, uit eigen vrije beweging, uit eigen vrije wil, uit liefde, uit volksverwantschap, helpt zij, in samenwerking met zovele anderen, hèm en lotgenoten bij het ontvluchten naar Engeland! De strijd, welke door deze mensen gevoerd wordt, tegen het wakend, spiedend, achtervolgend oog van den bezetter, met van minuut tot minuut het beeld van het vuurpeloton voor ogen, vormt de zéér spannende en realistische inhoud van deze biezonder actuele film, waaraan deze „Joan of Paris" haar naam heeft gegeven.

Wij wilden, uit laksheid of om er ons gemakkelijk van af te maken, doch met opzet, niet verder over de zeer vele voortreffelijke détails van deze zeer opmerkelijke film uitweiden, aangezien volgens ons bescheiden oordeel een ieder, en wanneer wij zeggen een ieder, dan bedoelen wij: een ieder, vriend of geen vriend van de film, deze behoort te zien, niet lezen. Het is nl. de beste film, die wij tot nu toe op dit gebied hebben gezien!..... Wat ons in hoge mate verheugde, was, te zien, dat men eindelijk, door deze film, het goedkope, onjuiste propagandistische element, door den vijand, den bezetter, uitsluitend voor te stellen als op bloed, wreedheden, verraad, joden, en kerkvervolging en dergelijke belusten, heeft laten varen......... waardoor o.i. deze film juist aan propagandistische waarde wint!

Gaarne spreken wij — zo tussen de bedrijven door — nog even de hoop uit, dat de nog steeds onvolprezen Vader (neen, ditmaal niet der Kranten, doch:) der (Curaçaose) verduistering tussen het verduisteren door, nog een klein ogenblikje vrij moge kunnen maken en mèt ons een klein — overigens heel niet — wandelingetje te maken door het huidige „Parijs bij Nacht". Misschièn...... dat „Hij" dan hier een klein sprankje meer hoop en meer licht in de situatie zal kunnen brengen!?...

Wij mogen ten slotte besluiten met de hoopvolle, opbeurende woorden uitgesproken door den Gouverneur der bezetting van het hedendaagse Parijs: **„Vóór de winter is de oorlog voorbij!" God geve het!**

KATHOLIEKE FRACTIE ZOND TELEGRAM NAAR Z.H. DEN PAUS.

A la Sainteté le Pape Pie Douze, Ville du Vatican.

Au vingt-cinq anniversaire de Votre Dignité épiscopale Fraction Catholique représentant peuple et partie catholiques en Chambre des députés de Curaçao et des Indes Néerlandaises occidentales présente à Votre Sainteté obéissance, voeux et prières de bénédiction et de santé pour salut du monde et demande humblement Votre bénédiction.

Président Da Costa Gomez.

Ons Hoekje.

Dit zullen de Dames lezen.

DE VROUW ALS VROUW.

In hoekjes als dit is het gebruik, om nu en dan „opbouwende" stukjes te schrijven over 1001 deugden en goede eigenschappen, die blijkbaar voor ons, vrouwen, vrijwel onmisbaar zijn, willen we er tenminste aanspraak op maken, „vrouwelijk" te heten. En ik vraag mij dan altijd af (ik weet niet, of u dit soms ook doet), wat dat toverwoord „vrouwelijk" nu toch eigenlijk inhoudt.

Als we al die deugden, die ons dan als „typisch vrouwelijk" worden opgedist, op een rijtje zouden schrijven, dan zou blijken, geloof ik, dat zij alle denkbare — en misschien nog een paar ondenkbare ook — deugden omvatten en zouden wij, om „vrouwelijk" te zijn, „heiligen van de bovenste plank" moeten wezen. En, vraag ik me dan af, wat moeten die arme mannen dan doen, als alle deugden „vrouwelijke eigenschappen" zijn? Het ziet er dan nog erger met hen uit, dan wij in onze zwartste ogenblikken wel eens durven veronderstellen! Bovendien, als we deze „typisch vrouwelijke" eigenschappen eens op de mannen gaan „passen", dan kunnen we van de andere kant de vraag stellen: „Zijn mannen minder mannelijk" als zij voorkomend, lief, zorgzaam, ordelijk, ijverig, vredelievend en de hemel wete wat nog meer zijn? En mannen-ex-padvinders, kamperende mannen, wetenschappelijke-expeditie mannen en andere-op-uit-posten - der - beschaving-experimenterende mannen, zijn die minder mannelijk, omdat ze — en vaak heel netjes en ordelijk — kunnen naaien, vegen, koken, om kort te gaan: „kunnen huishouden?"

Dit wat de deugden aangaat. Nu begint het er al een hele boel minder aantrekkelijk voor ons uit te zien, nu we het monopolie over het deugdenrijk schijnen te verliezen! Zou dan misschien onze hele vrouwelijkheid bestaan uit het — niet altijd gewaardeerde — bezit van bepaalde „ondeugden?"

Als we de mannen vaak bezig horen, lijkt het er wel wat op, of inderdaad die hele „vrouwelijkheid" bestaat uit on-practisch, on-nadenkend, on-beheerst, zonder tegenwoordigheid van geest en on-logisch te zijn. Het typische evenwel van deze vrouwelijke gebreken schijnt te zijn — als we goed naar de mannen luisteren — dat zij charmant en aantrekkelijk zijn bij andere vrouwen, maar hoogst ongewenst bij hun eigen egaas!! Maar: noemen wij tenslotte een onpractisch man, een onlogisch man dan soms verwijfd? Ik geloof, dat er reden te over! bestaat, om veilig aan te kunnen nemen, dat wij zelfs niet het monopolie voor bepaalde ondeugden of gebreken kunnen laten gelden.

Maar als deze veel geprezen en veel omstreden „vrouwelijkheid" niet te definiëren valt door deugden en gebreken, waardoor dan wel? In Nederland waren er vele vrouwelijke jeugdvereenigingen, die als één harer voornaamste doelstellingen noemden „het aankweken der vrouwelijkheid". Het resultaat was helaas heel dikwijls niet evenredig aan de gestelde verwachtingen en deed niet alleen buitenstaanders, maar ook leidsters, geestelijke leiders en in gunstige gevallen, de tot „vrouwelijkheid" opgeleide zelf zich afvragen: „Maar wàt is dan toch eigenlijk die mysterieuze en blijkbaar niet-binnen - paal - en - perk - te - brengen „vrouwelijkheid?"

Als wij die „beschouwende deugden-hoekjes" echter eens nader onder de loupe nemen, dan vinden wij hen, afgezien van alle overdrijving, hoogdravendheid en sentimentaliteit, die den nuchteren onder ons vaak tegenstaan, tòch over één zaak vrij eenstemmig: hoezeer zij onderling moge verschillen over de rangorde en noodzakelijkheid der overige 999 deugden, zij zijn unaniem in het toekennen van de eerste plaats aan de zachtheid en de liefde.

Wij kunnen dus voorlopig veilig besluiten, dat, hoewel deze eigenschappen ieder op zichzelf niet „specifiek vrouwelijk" zijn, dus dat het bezit van een dezer deugden, niet per se vrouwelijkheid of — bij mannen — verwijfdheid met zich mede brengt, andererzijds toch het enigermate bezitten dezer deugden voor een vrouw vereiste is, om op die vrouwelijkheid aanspraak te kunnen maken.

Het is geen profanatie — want grote theologen hebben het vóór mij gedaan — als ik meen dit hier te mogen vergelijken bij de Personen der H. Drieeenheid. Hoewel Zij allen geheel gelijk zijn, worden tòch aan ieder van Hen bepaalde eigenschappen speciaal toegeschreven: het zijn als het ware de eigenschappen, die in Hun relatie met ons, aan ons het meest in het oog springen. En Scheeben vergelijkt dan ook den man met God den Zoon, omdat bij den man, de eigenschappen, die zeer speciaal aan God den Zoon worden toegeschreven, nl. de kracht en de wijsheid (force et sagesse), het meest in het oog vallen; en eveneens de vrouw en God den H. Geest: bij háár vallen het meest op, de aan den H. Geest speciaal toegeschreven liefde en liefelijkheid (amour et douceur).

Dus niet het feit, dat zij lief en aanvallig is, maakt haar vrouwelijk; óók niet, dat zij liever en aanvalliger, zachter is dan de meeste mannen; maar dat haar wezen het stempel draagt van die liefde en zachtheid. Zij mag sterk zijn als de sterke vrouw van het Boek der Wijsheid: maar niet de sterkte moet op de eerste plaats in haar wezen tot uitdrukking komen, maar wèl de liefde en zachtheid. En een man mag zachter of liefdevoller zijn dan veel vrouwen, tòch, wil hij op het adjectief „mannelijk" kunnen bogen, moet zijn wezen sterkte en wijsheid uitdrukken.

Het is dus meer het „hoe", dan het „hoezeer", wat determinerend is in deze. En dat geldt ook in zekere zin, voor die andere „benodigde eigenschappen", u weet wel, die 999!! En wel in deze zin praevaleert daar het „hoe" boven het „hoezeer", dat het weer niet zozeer het feit is, dat de vrouw ordelijk, tactvol, huishoudelijk etc. is, wat haar als „vrouwelijk" doet voorkomen, óók niet, dat zij èrg ordelijk, zéér tactvol, buitengewoon huishoudelijk is; maar wèl het feit, dat zij, enigermate, dit „allemaal tegelijk" is: het één, zowel als het ander, en dat er een zeker evenwicht, een zekere harmonie tussen deze eigenschappen bestaat. Controleert u dit maar eens door waarneming!

En dit: „het één en het ander zijn", deze veelzijdigheid, deze universaliteit op kleine schaal nu, is de typisch vrouwelijke wezenstrek.

In het huisgezin, wat de normale plaats is (behoudens vele uitzonderingen), waar beide sexen belanden, treedt de man naar buiten op, maar de vrouw beheert (bevrouwt?!) alle interne aangelegenheden. Door de maatschappelijke en economische omstandigheden, maar ook als onmisbare factor van vooruitgang, is de man verplicht zich te specialiseren: hij is één ding, en wel zo goed mogelijk. Van de ene kant kan dit tot toppraestaties leiden, maar van de andere kant is dit een belemmering voor de evenwichtige ontplooiing van zijn persoonlijkheid.

Als tegenwicht hiertegen — en dit is een zeer voorname culturele factor — moet de vrouw „de grote amateur" zijn, zoals Chesterton dat zo aardig zegt in zijn boek „What is wrong with the world". Zij moet kokkin, naaister, binnenhuis-architecte, paedagoge, litteratrix, onderwijzeres, musicienne, warenhuis, wetgeefster en wijsgeer in klein bestek zijn.

Zij behoeft echter niet zo goed te kunnen koken als een eerste klas kokkin, maar beter dan een gediplomeerde naaister; zij behoeft niet zo goed te kunnen onderwijzen als een beroepsonderwijzeres, maar beter dan haar keukenmeid: zij behoeft zich niet te specialiseren, maar geeft àl haar krachten, óók de op één, twee en tien na besten! Zij is niet als de man: één ding voor allen, maar zij is alles voor één. Zij schept in deze kleine gemeenschap regels en wetten, die vaak terug grijpen tot in de grijze oudheid. Haar positie is vast en bijna onveranderd. Niets in de cultuurgeschiedenis is zo weinig veranderd als de inwendige constellatie van het gezin. De oerdingen, de grote levensgeheimen, de heiligste tradities liggen in de handen van de vrouw en zij heeft ervoor te waken. Zij is het vaste element in de bewegende wereld.

Bekleed met de lieflijkheid der bruid en uitstralend de liefde der vrouw en moeder, bezit de vrouw in deze veelzijdigheid en deze zin voor traditie, waarbij nog een zekere ingetogenheid, zoals het der priesteres van huis en haard betaamt, haar wezenlijkste kenmerken.

Mogen vele vrouwen begrijpen, welk een belangrijke taak zij vervullen, niet alleen in háár gezin en ook niet alleen sociaal gezien; maar ook en vooral cultureel. In tijden als deze, wanneer de cultuur een crisis doormaakt, waarvan het te bezien staat, of zij die zal doorkomen, is het van onschatbare belang en kan het het behoud betekenen van zeer veel, dat tot het waardevolste bezit der mensheid behoort, wanneer, naast alle streven in het blindeweg vooruit: waar naartoe? waarheen?, de helft der mensheid, als wijze moeder en voorzichtige maagden, de oude tradities en heilige waarheden bewaakt en behoedt en als een grote schat aan het volgend geslacht doorgeeft.

HET AMIGOE-RECEPT VAN DE WEEK.

Bruine bonensoep (Sopp'i boonchi).

Men maakt 2 koppen bruine bonen schoon en zet haar met 2 liter water op het vuur en laat haar 3 kwartier doorkoken. Ondertussen laat men een half pond pekelvlees in koud water gedurende een half uur uittrekken. Als de bonen 3 kwartier gekookt hebben, neemt men haar van het vuur af, giet het water af en voegt één gesnipperde ui, 3 gesnipperde reepjes knoflook, een beetje witte peper, 2 eetlepels boter, het pekelvlees, in kleine stukjes gesneden, en 1½ liter vers water toe. Volgens Curaçaose smaak hoort men er dan nog ¾ kopje suiker bij te doen. Den Nederlandsen dames zou ik echter aanraden het eerst maar eens zonder suiker te proberen, of anders een klein beetje soep met suiker als proef te nemen: want de meeste Nederlanders houden niet van die combinatie. Men laat alles tezamen nu nog 1½ uur doorkoken.

Buitenland.

RUSSEN STEKEN DE DONETS OVER.

Het Britse nieuwsagentschap zeide in een bericht „van het Duitse front", dat de Russische troepen een opmars van 7 mijl hebben gemaakt ten Westen van de rivier Donets in een opmars naar Charkov en dat de Duitsers zich langzaam terugtrekken", terwijl zij op versterkingen wachten. De opmars plaatste de voorhoede van het Rode leger op ongeveer 20 mijl van het hart van Charkov.

Het bericht zeide, dat de aankomst van nieuwe Duitse versterkingen verwacht wordt. De Russen meldden, dat zij hun offensief op Woensdag openden aan een front van 35 mijl tussen Volchansk en Tsjuguyev. Volchansk ligt op ongeveer 45 mijl ten Noord-Oosten van Cahrkov en Tsjuguyev op ongeveer 20 mijl ten Zuid-Oosten van die stad. Verpletterende slagen van de Russische pantsercolonnes zouden het Duitse front hebben gebroken en een wanordelijke terugtocht hebben veroorzaakt over de rivier Donets, terwijl de troepen van het Rode leger de nazies verwoed achtervolgen. In een sector ten Zuid-Oosten van Charkov verklaarden de asberichten, dat een nieuwe Russische aanval werd afgeslagen door de Duitse strijdkrachten in de stad Pokrovsk op ongeveer 40 mijl ten Noord-Westen van Rostov, terwijl bittere gevechten het conflict zou hebben gemerkt op slechts ongeveer 15 mijl ten Noorden van Taganrog, de Zuidelijke anker van het Duitse front op het vasteland. Hoewel de Duitsers zeggen, dat zij snel voortgang maken op het schiereiland Kertsj, meldden sommigen hunner oorlogscorrespondenten, dat de slagzone is omgezet in een moeras door stormen en de asstrijdkrachten werden gedwongen speciale tractors te gebruiken om de oorlogstreinen door de diepe modder te trekken (Londen, (AP) 15.5).

GEALLIEERDE VLIEGTUIGEN VALLEN AMBON AAN.

Geallieerde vliegtuigen, die bommen wierpen terwijl zij slechts op masthoogte vlogen, hebben een verpletterende slag toegebracht aan de Japanse scheepvaart in de haven van Ambon op 600 mijl ten Noorden van Australië bij een daglichtaanval op Woensdag. Een vlieger plaatste twee voltreffers op een middelgroot koopvaardijschip in de baai. Het schip ontplofte. Andere schepen werden getroffen. Grote branden ontstonden op de kaden. De eerste grote aanval op Ambon werd geleid door een 25-jarigen Australischen veteraan van aanvallen op door de Japanners bezette eilanden vroeger in de oorlog.

De escadrille-leider zeide volgens een officiëlen zegsman, dat het de kans was waarop gewacht werd voor „het leiden van de eerste behoorlijke aanval op bases, die wij hadden".

De vlieger zeide: „Wij lieten de bommendeuren openvallen en gaven de motoren elke ons van kracht en kwamen omlaag tot wij boven de schepen waren en de bommen dan lieten vallen. Wij kwamen zo laag, dat wij de bomen en de plantengroei van de bossen konden zien slingeren door de luchtstroming, welke onze motoren veroorzaakten. randen en rook maakte het onmogelijk de schade goed waar te nemen. Het schouwspel van het opblazen van het schip was ongelofelijk. Het moest een lading van springstoffen hebben gehad. Wij konden de verschrikte Japs op de schepen in alle richtingen zien rennen. Zij hadden geen tijd de kanonnen te bedienen dan pas nadat de bommen geworpen waren. De Japanse vaartuigen in de baai openden het vuur op ons, Al wat zij bereikten was, dat zij een van mijn jongens hoofdpijn gaven op de lange terugreis. Halverwege naar huis bemerkte hij, dat de oliemeter niet werkte door schade van een bomsplinter. Hij was de gehele weg bezorgd, doch kwam aan met voldoende gasoline" (Een Geallieerde basis ergens in Australië, (AP) 15.5).

DE STRIJD IN YUNNAN EN BIRMA.

Spencer Moosa seint uit Tsjungking: Heftig aangevallen, maar nog steeds voortrukkende door China's achterdeur, streden de Japanners verder op de kronkelende hoogten van de Birmaweg en ten Westen van de bedreigde historische stad Tengyueh aan een caravaanroute. Een invaderende colonne sloeg af van de hoofdweg om Tengyueh aan te vallen, een oude verdraghaven van deze weinig bekende hoek van Vrij China. Een andere dringt niettegenstaande grote verliezen in Noordoostelijke richting van Lungling zelf op 100 mijl binnen China langs de Birmaweg in een gebied, waar deze klimt tot een hoogte van 7500 voet door de Caolikung bergen en dan 5000 voet daalt naar de rivier Salween. De Chinezen zeiden, dat zij de bruggen over de Salween vernietigden en met grote strijdkrachten de Oostelijke oever bezet hielden.

Paosjan ten Oosten van de Salween halverwege naar Mekong is nog in hun handen.

Van de situatie bij Tengyueh werd echter slechts gemeld, dat er hevige gevechten woeden. Tengyeh ligt aan het oude caravaanspoor van Birma naar China op 100 mijl ten Oosten van het door de Japanners bezette Bhamo in Birma en 50 mijl ten Westen van Paosjan. De Japanners, die nog op de Birmaweg zijn, veroverden Taotsji en rukten voort naar Hungmusju ten Westen van de Salween (Tsjungking, (AP) 14.5).

JAPANNERS BEREIKEN DE SALWEEN OVER DE BIRMAWEG.

Het Chinese communiqué zegt: „De Japanners, die de Westelijke oever van de rivier Salween van de Birmaweg bereikten, waren niet in staat de rivier op dat punt over te steken. Zij keerden in Noordelijke richting to twee colonnes, waarvan een Tengsjung bereikte, op 37 mijl ten Westen van de Salween aan de weg van Bhamo naar Paosjan, op 10 Mei. Er zijn gevechten in voortgang.

De andere colonne rukte gisteren in Noordoostelijke richting op langs de Westelijke oever van de rivier. Zij bereikte Hungmusju hedenmorgen na hevige verliezen geleden te hebben als resultaat van de Chinese weerstand" (Tsjungking, (AP) 14.5).

EERSTE SLACHTOFFERS UIT KORAALZEE ARRIVEREN IN AUSTRALIE.

De eerste slachtoffers van de slag in de Koraalzee arriveerden, in een Australische haven en werden vervoerd naar Geallieerde hospitalen in het binnenland (Sydney, (AP) 14.5).

LOPEN DE ONDERHANDELINGEN OP MADAGASCAR TEN EINDE?

Het radiostation te Tananarive, de hoofdstad van Madagascar, welke nog steeds onder het toezicht staat van de Vichy-Fransen, werd heden gehoord terwijl het aan het onder Brits toezicht staande station te Diégo Suarez aan het Noordelijke punt van het eiland vroeg om de golflengte te veranderen voor de avonduitzendingen teneinde een betere ontvangst te verzekeren in het Zuiden van Madagascar.

Het verzoek en de vriendelijke toon ervan worden in deze Britse kolonie beschouwd als een teken, dat de onderhandelingen om een einde te maken aan alle vijandelijkheden op Madagascar goed voortgang maken. De radio op het naburige Franse eiland Réunion heeft intussen de verwoed anti-Britse uitzendingen hervat (Port Louis, Mauritius, (AP) 13.5).

RECHTSTREEKSE ONDERHANDELINGEN MET MARTINIQUE.

Uit New York wordt gemeld, dat Generaal Robert, de militaire Commandant der Franse bezittingen op het Westelijk halfrond van plan is een accoord te bereiken met de afgevaardigden der Verenigde Staten, onverschillig of de Vichy-regering hiermede accoord zal gaan. Generaal Robert wacht blijkbaar totdat Maarschalk Pétain zich zal hebben uitgesproken. Inmiddels zijn de besprekingen met den Fransen Gezant in New York, die de Vichy-regering vertegenwoordigt, op een dood punt gekomen, en onderhandelen de Verenigde Staten direct met Martinique alwaar Generaal Robert zijn hoofdkwartier heeft. Hieruit zal men kunnen afleiden, dat de Verenigde Staten het Vichy-Gouvernement niet langer als de wettige Franse regering wensen te beschouwen.

LAVAL CONFEREERT.

Pierre Laval confereerde met Jean François Darlan en Fernand de Brinon, Vertegenwoordiger van Vichy in Parijs (Vichy, (AP) 13.5).

VERANDERING IN STATUS VAN MARTINIQUE.

Een bericht uit Vichy zeide, dat een officieel communiqué, welk werd uitgegeven door de Regering, verklaarde, dat de Noordamerikaanse eisen ten opzichte van Martinique de verandering in de status van het Franse eiland inhouden.

De radio van Vichy zeide, dat de Vichy-Regering een nota naar Washington heeft gezonden betreffende de status van Martinique. De nota wordt beschreven als een antwoord op die van de Verenigde Staten (Londen, (AP) 13.5).

MARTINIQUE WIL OORLOGSSCHEPEN IMMOBILISEREN.

Het Gouvernement van Martinique kwam overeen de 3 Franse oorlogsschepen te immobiliseren, welke voor anker liggen in de Franse koloniale Caraïbische havens. Dit wordt gemeld in verantwoordelijke kringen, welke hieraan toevoegden, dat de besprekingen over andere sleutelpunten voortduren, waaronder het verzoek van de Noordamerikaanse Regering, dat doeltreffende stappen worden genomen om te beletten, dat de Franse bezittingen een bedreiging worden voor de Verenigde Landen. Het vliegdekschip „Béarn", en de kruiser „Emile Bertin" liggen te Martinique en de kruiser „Jeanne d'Arc" ligt in het naburige Guadeloupe. Frans Guyana is ook betrokken bij de besprekingen.

Waarschijnlijk zal de immobilisatie van de oorlogsschepen zulke stappen omvatten als het verwijderen van de ammunitie en olie of de belangrijke machinerieën welke niet direct kunnen worden vervangen.

Klaarblijkelijk nog niet geregeld was echter de toekomst van een 140.000 ton aan Franse koopvaardijschepen en tankers. Gemeld wordt, dat door Vichy de order werd gegeven, dat zij zelf tot zinken worden gebracht in plaats van hen over te leveren.

De Noordamerikaanse Regering heeft echter herhaaldelijk duidelijk te kennen gegeven, dat de houding van Vichy geen terugslag heeft op de lopende onderhandelingen.

De Verenigde Staten hebben de houding aangenomen, dat onder Laval Vichy het uiterste zal doen om de zaak van de as te bevorderen. Dientengevolge werden alle besprekingen gevoerd met Admiraal Georges Robert, den Fransen Hogen Commissaris van Martinique, terwijl alle consultatie met Vichy op marquante wijze achterwege werd gelaten.

Het is onzeker welke andere quaesties dan die betreffende de koopvaardijschepen en tankers nog moeten worden geregeld, doch klaarblijkelijk behoort hiertoe het buiten gebruik stellen van een groot aantal gevechtsvliegtuigen van Noordamerikaans maaksel, dat zich in 1940 op weg naar Frankrijk bevond, doch niet verder kwam dan Martinique (Washington, (AP) 14.5).

PANAMEES SCHIP GETORPEDEERD.

De Noordamerikaanse Marine maakte bekend, dat een middelgroot Panamees koopvaardijschip werd getorpedeerd nabij de Atlantische kust en dat schipbreukelingen in een haven aan de Oostkust aan land werden gezet (Washington, (AP) 14.5).

AARDBEVING IN ECUADOR.

Een hevige aardschok deed zich om 21.07 in de nacht gevoelen. Verscheidene moderne verdiepingsgebouwen stortten in. De verliezen worden geschat op 5 millioen sucres en 10 lijken werden van onder het puin uitgehaald. Men werkt energiek verder voor het zoeken van ongeveer 100 vermisten.

Het voornaamste gebouw, dat geheel vernield werd is de kliniek van Areaga Gomez. Onder de slachtoffers bevinden zich enkele Noord-Amerikanen.

In Quito liep het publiek uit de theaters. Enkele belangrijke gebouwen als het Regerings Paleis, het Aartsbisschoppelijk Huis en een Bank werden beschadigd. Uit Talcan, Ibarra, Latacunga, Ambato, Rio Bamba en andere steden wordt gemeld, dat daar dezelfde schokken gevoeld werden. Men heeft het epicentrum nog niet kunnen vaststellen, doch de Directeur van het Observatorium deelde mede, dat de aardbeving een vulkanisch karakter draagt (Guayaquil, (AP) 14.5).

CURACAO

DE PONTIFICALE H. MIS.

Donderdag om 9 uur droeg de Apostolisch Vicarius van Curaçao een Pontificale H. Mis op in de pro-Cathedraal van Zijn Vicariaat ter viering van het Zilveren Bisschopsjubileum van Zijne Heiligheid Paus Pius XII.

Zijne Excellentie Gielliam J. J. Wouters werd met Zijn familie en Adjudant Emile C. J. M. van de Laarschot bij Zijn aankomst door een commissie, bestaande uit de Heren Joseph M. J. Ellis, Jean A. J. Ellis en Leon A. L. Weeber, naar de voor Hen bestemde plaatsen geleid. De Gouverneur had zich getooid met Zijn talrijke eretekenen en onderscheidingen. Adjudant-luitenant Emil Christiaan Johan Marie van de Laarschot was in gala.

Afgehaald aan de kerkdeuren schreed de Apostolisch Vicarius Z. H. E. Mons. Petrus Innocentius Verriet O.P. naar het zij-altaar ter aanbidding van het Allerheiligste, terwijl het zangkoor het „Ecce Sacerdos" zong. Hierna bekleedde Hij zich met de hogepriesterlijke gewaden en nam het H. Offer een aanvang, dat zich in de volle luister van de liturgie voltrok.

Z.H.E. de Bisschop van Eleutherna werd geassisteerd door den Pater Vicarius Ordinis Praedicatorum Antoninus van de Veen Zeppenfeldt O.P. als presbyter assistens. Troondiakens waren Pastoor Martinus van den Elsen O.P. en Pater Michaël Möhlmann O.P.

De Paters Augustinus van der Meer O.P. en Athanasius Volk O.P. waren respectievelijk diaken en subdiaken. De overige functies werden verricht door de Eerwaarde Fraters.

Het koor van „Sancta Caecilia" onder leiding van Frater Maria Fidelius en begeleid op het orgel door Professor Jac. A. Palm, zong op schone wijze de Missa „Regina Pacis" van J. Huber. Niet minder schoon waren de gezangen „Haec Dies" van A. Giessen en „Jubilate Deo" van C. Aiblinger. De plechtigheid werd besloten met het Te Deum.

VERENIGINGSNIEUWS.

— K.S.C.: Voetbal: Ajax — Tropials 3—1; Ambachtsschool — Sitoc 0—0.

Korfbal: Favoriet — Luctor 0—1.

Athletiek: Zondag as. zal er op de terreinen van Brakkeput een cross-country gehouden worden. Men kan zich hiervoor opgeven bij Daniël Anasagasti Gasthuisstraat. De cross-country vangt aan om 10.— uur.

Voetbal: Zaterdagmiddag 15.— uur Noorwegen — Schotland.

ALLERLAATSTE NIEUWS

— Geallieerd Hoofdkwartier in Australië: Rabaul op Nieuw Britannië werd door Geallieerde vliegtuigen aangevallen, waarbij de scheepvaart in de haven werd bestookt en 1 transportschip werd beschadigd.

— Berlijn: Een speciaal Duits communiqué beweert, dat de Luftwaffe gisteren in aanvallen op een Amerikaans eskader een kruiser van de Pensacola-klasse (9100 ton) en een torpedojager tot zinken heeft gebracht tussen de Noordkaap en Spitsbergen. Verder zouden een ijsbreker van 3000 ton en koopvaardijschip van 2000 ton zijn vernield. Een vrachtschip van 10.000 ton zou in brand zijn gezet.

— Caïro: Het Britse communiqué zegt: „In de Noordelijke sector viel onze patrouille een vijandelijke post aan en bracht verliezen toe. Er was een korte patrouille-activiteit aan de rest van het front.

— Londen: Een militaire commentator verklaarde, dat het Russische offensief tegen Charkov een vastberaden aanval schijnt te zijn, welke succes heeft aan een front van 40 tot 50 mijl. Hij zeide, dat het offensief thans „in een belangrijke diepte" is doorgedrongen in de voorste Duitse posities en de Duitse reserves, welke pas in de strijd worden geworpen, de Russische opmars niet hebben kunnen tegenhouden. De commentator zeide: „Ongetwijfeld werden de Russen teruggedreven op het schiereiland van Kertsj, doch de Duitsers hebben geen grote overwinning behaald gelijk de as bekend maakte met trompetgeschal. De Russen trekken zich in goede orde terug. Zij zijn niet geslagen."

— Moskou: Van het Russisch offensief tegen Charkov wordt nog het volgende gemeld: De strijdkrachten van het Rode leger zijn diep doorgedrongen in de Duitse linies aan het Charkovfront en vallen met succes nieuwe Duitse posities aan, nadat de eerste Duitse defensielinie doorbroken is. Duitse tegenaanvallen hebben de kracht van het Russisch offensief niet kunnen verzwakken. Een belangrijk aantal tanks is betrokken in een gemechaniseerde slag in een sector aan het Charkovfront, waar de Russische machines een waterversperring zijn overgestoken en een wig hebben gedreven in de Duitse linies. Infanterie, welke de tanks volgt, vergroot de breuk.

Het Duitse commando zond zijn tanks vooruit met steun van vliegtuigen in een poging de opening te sluiten, doch de Russische tanks vielen haar aan en dwongen haar tot de terugtocht, waarbij meer dan 20 tanks door de Duitsers werden verloren.

Intussen heeft het Rode leger enkele naburige gemeenten veroverd. „Rode Ster" zeide, dat niettegenstaande de hinder van het slechte weer, de Russen hun doorbraak verdiepen en oprukken over wegen, die bezaaid zijn met honderden nazie-lijken en vele verpletterde tanks en kanonnen. Het geheel wordt beschreven als een nieuwe „grote nederlaag" voor de Duitsers, die de grote staalstad sedert October bezetten.

Begroting 1943

Voorlopig Verslag.

III.

Kosten voor de verstrekking van dollars.

Een lid kon zich steeds niet verenigen met de heffing van kosten voor de verstrekking van dollars. Hij achtte dit principieel fout. Hij betoogde dat Engeland en zijn koloniën nu zo goed als niets kunnen leveren. De handel heeft dus dollars nodig om te bestaan. Het leven wordt door die kosten heffing duurder gemaakt. Hij bepleitte met het oog op de gewijzigde omstandigheden vereenvoudiging van de contrôle, beperking daarvan tot de deviezen welke de burgerij bezit. Hij achtte het onnodig een deviezenkantoor te houden, dat zoveel kost.

Hiertegen werd van andere zijde ingebracht, dat de grondgedachte is het tegengaan van kapitaalvlucht en dat men voor de contrôle in deze zin, voldoende personeel nodig heeft.

De deviezencommissie.

Verzocht werd de inkomsten en uitgaven van de Deviezencontrôle alsnog in deze begroting te brengen. Men kon zich niet met de mening van het Bestuur verenigen, dat daardoor het gevaar zou ontstaan, dat bepaalde transacties, die in 's Lands belang geheim gehouden moeten worden, aan de openbaarheid zouden worden prijsgegeven. Deze inkomsten en uitgaven horen comptabel in de begroting en zij zouden er niet buiten gelaten kunnen worden zonder de comptabiliteitsregeling te wijzigen.

Presentiegelden.

Verschillende leden maakten de opmerking dat zij het onjuist achten, dat hoofdambtenaren, die een behoorlijk salaris hebben nog presentiegelden genieten als zij onder de gewone diensttijd de vergaderingen van commissies moeten bijwonen. Men vroeg of de ambtenaren-leden van de Deviezencommissie presentiegelden krijgen voor het bijwonen der vergaderingen onder kantoortijd.

De verhuizing van de Burgerlijke Stand.

Men zou gaarne vernemen welke kosten gemoeid zijn met de verplaatsing van de gouvernements-secretarie, de Burgerlijke Stand en het Deviezenkantoor. Ook zou men de bedragen willen vernemen welke betaald worden voor de gebouwen, die voor gouvernementskantoren zijn gehuurd.

De eenmansschool op Bonaire.

Herinnerd werd aan de niet lang geleden betoogde wenselijkheid van plaatsing van nog een kracht aan de eenmansschool op Bonaire. Hoeveel leerlingen heeft de school nu, en over hoeveel klassen zijn ze verdeeld werd gevraagd.

St. Thomascollege.

Gevraagd werd of er reeds overeenstemming is bereikt ten aanzien van de plannen tot uitbreiding van het St. Thomascollege.

De Leerplicht.

Verschillende leden maakten van de gelegenheid gebruik om hun verheugenis uit te spreken over het in de rede van den Gouverneur bij de opening van het nieuwe zittingsjaar der Staten aangekondigde voornemen tot invoering van de leerplicht. Zij vroegen wanneer het betrekkelijke ontwerp tegemoet zal kunnen worden gezien.

Denkt het Bestuur, dat er hoge kosten aan verbonden zullen zijn?

De K.L.M.

Men zou gaarne ingelicht willen worden omtrent de bedrijfsresultaten van de K.L.M. Het is nl. bekend, dat de vliegtuigen van de K.L.M. behalve in de route naar Maracaibo, steeds vol bezet zijn en dat men maanden vooruit plaats moet bespreken. Is er nog steeds een nadelig saldo?

De Luchtbescherming.

Opgemerkt werd, dat als bij deze dienstuitbreiding en verbetering nodig is, b.v. van het sirenenet, dit dadelijk moet plaats hebben en niet moet wachten.

Men verzocht of het Bestuur zou willen bevorderen, dat de voorschriften van de verduistering op Aruba nader bekend worden gemaakt, zodat de bevolking weet, waaraan zij zich te houden heeft. De controleurs geven tegenstrijdige instructies. Zij schijnen geen van allen te weten hoe het eigenlijk zijn moet. De burgers, die overigens gaarne medewerken, hebben daar van niets dan last.

De Rechters.

Algemeen was men van mening, dat de rechters sterk onderbetaald worden.

Enkele leden merkten op, dat zij geen reden zien, waarom de deurwaarder op Aruba minder bezoldigd moet worden dan de deurwaarder voor strafzaken op Curaçao.

Men betoogde er de billijkheid van een vergoeding uit te trekken voor de plaatsvervangende rechters op Aruba, die meermalen moeten zitten. Gaarne zou men ingelicht worden omtrent het aantal malen, dat deze plaatsvervangende rechters in het afgelopen jaar hebben moeten zitten en in welke zaken.

De Gevangenbewaarders.

Enkele leden waren van mening, dat de gevangenbewaarders onderbetaald zijn. Zij zagen juist in het aangevoerde door andere leden, die het niet met hen eens waren op grond van het feit, dat er vele liefhebbers zijn voor deze functie, maar die na korte tijd blijken niet te voldoen en deswege ontheven moeten worden, een argument voor hun mening.

De Militaire Politie.

Wederom werd aangedrongen om de nodige stappen te doen opdat de salarissen der politie-militairen in een Curaçaose regeling worden vastgesteld.

Opgemerkt werd wederom, dat dit corps de laatste tijd zodanig is uitgebreid in de hogere rangen, dat het topzwaar wordt, wat medebrengt, dat de uitgaven aanzienlijk stijgen.

Gevraagd werd of er geen bepaalde formatie is.

Slechte voeding der Schutters.

Naar aanleiding van de geruchten, die lopen over slechte voeding van de schutters, doordat zij vaak oude eetwaren te nuttigen krijgen en soms zelfs voedingsstoffen, die in een begin van bederf verkeren, zouden verschillende leden willen vernemen, hoe het met de voeding der schutters staat. Wordt er voldoende zorg besteed aan de keuring daarvan en door wien geschiedt de keuring? Heeft het Bestuur inderdtijd, vóór het sluiten van de overeenkomst krachtens welke de voeding voor de schutters geleverd wordt, een berekening gemaakt van het voedinggeld der schutters per dag aan de hand van de behoefte, die een militair per dag aan voeding nodig heeft?

Het lossen van schepen door schutters.

Enige leden zouden het op prijs stellen te vernemen, waaraan de bevoegdheid werd ontleend om den schutters op te dragen werkzaamheden te verrichten bij het lossen en laden van in de haven liggende schepen, anders dan voor wat betreft goederen noodzakelijk voor de defensie.

Men heeft vernomen, dat er een officiersopleiding is voor onderofficieren van de schutterij. Men zou gaarne vernemen hoeveel daaraan deelnemen.

De Burgerwacht.

Verschillende leden verklaarden weinig heil te zien in een burgerwacht, die door advertenties gevormd moet worden. De burgerwacht is nodig of niet, zo betoogden zij en als zij nodig is, dient in deze tijden zo gauw mogelijk de hand te worden gelegd op de nodige burgerwachters.

Gevraagd werd, waarom de evenbedoelde advertenties niet in het Papiaments zijn geplaatst in de kranten, die in de Landstaal verschijnen. Hoeveel personen hebben zich opgegeven hier en op Aruba? En waarom is het personeel van de Vrijwillige burgerwacht, die hier enige tijd geleden bestond niet aangezocht om tot de burgerwacht toe te treden?

De Censuur.

Gevraagd werd welke de richtlijnen zijn bij de uitoefening van de censuur, zowel over brieven als over krantenberichten.

De publicatie van verslagen (in de „Beurs- en Nieuwsberichten") van de zittingen van de Krijgsraad in een bekende zaak van de laatste tijd, werd door enkele leden bedenkelijk geacht, vooral, omdat zij ook van tendentieus commentaar zijn voorzien vanwege de betrokken redactie. Gemeend werd, dat deze stukken zeker door den vijand te onzen nadele uitgebuit kunnen worden.

De Interneringq.

Enkele leden ontvingen gaarne een specificatie van deze post. (Kosten van instandhouding van het interneringskamp en onderhoud van de geïnterneerden op Bonaire ƒ 125.000).

Enkele leden vroegen opheldering van de omstandigheid, dat noch in de memorie van toelichting wordt medegedeeld, in deze post ook kosten zitten in verband met te treffen voorzieningen omtrent de huisvesting der geïnterneerden. Hiervoor zijn toch reeds gelden gevoteerd op de 1e suppletoire begroting 1942?

De Administratie van Financiën.

Men zou gaarne vernemen waarom voor den „Toegevoegd hoofdambtenaar" zulk een hoog salaris is uitgetrokken, meer dan voor den President van het Hof van Justitie, plaatsvervanger van den Gouverneur.

Gemeend werd, dat de aanstelling van een hoofd voor de statistiek niet gemotiveerd is, en dat de leiding als neventaak aan een commies zou kunnen worden opgedragen. Zou het hoofd een volle dagtaak hebben?

Enkele leden stelden de vraag of het hier niet een geval betreft, waarin een nieuwe betrekking wordt gecreëerd om iemand aan te houden, tegenover wien daartoe geen verplichting bestaat?

Gevraagd werd hoe ver men is gevorderd met de inrichting van het kadaster en of men wel ooit daarmede zal klaar komen.

De Landsradio.

Enkele leden zouden gaarne vernemen of het juist is, dat gedurende de laatste 2 jaren 3 telegrafisten direct bij hun aanstelling periodieke verhogingen hebben gekregen en dat nu laatst nog een werd aangesteld met het maximumsalaris.

Ook vroegen zij of er telegrafisten zijn, die alleen in de voormiddag kunnen of moeten werken, om 's middags of 's avonds vrij te kunnen zijn om bij de Curom als omroeper te fungeren, en of dezen hiervoor apart een vergoeding krijgen van de Curom of van het Gouvernement.

Zo ja, waarom wordt dan te dezen geen roulering toegepast, zodat ontevredenheid voorkomen wordt?

Zij vroegen verder of alle telegrafisten bij de Landsradiodienst de verplichting van geheimhouding hebben en zo ja, of allen dan reeds de eed ter zake hebben afgelegd. Zo dit niet nodig is, zijn zij dan bij voorkomend geval van schending van geheim strafbaar?

Vernomen werd, dat er een 16 à 17 Curaçaose jongelui bereid zijn een opleiding te volgen voor radiotelegrafist. Is het Bestuur diligent in dezen? Hoe staat het daarmede?

Men zou gaarne vernemen, wat er geworden is van de automatische ontvangtoestellen, waarvan in 1940 zoveel goed is gesproken en die speciaal nodig waren voor de Bovenwindse eilanden. Zijn de posten daarvan voorzien, vroeg men? Zo niet, wat is met het geld, dat daarvoor gevoteerd was, gebeurd?

Algemeen werd gevraagd of men eindelijk in 1942 de voltooiing van de telefooncentrale op Mahaai tegemoet zou kunnen zien.

Waarom laat in de laatste tijd alles bij de Landsradio en telefoondienst zo lang op zich wachten, vroeg men?

Komt er in 1942 een nieuwe telefoongids?

Het Havenbedrijf.

Onder de 14 loodsen, die op Curaçao werkzaam zijn, zijn er slechts 2 landskinderen, zo werd opgemerkt. Gevraagd werd of niet besloten zou kunnen worden, dat de landskinderen meer dan tot nu als loods geplaatst worden?

Men verklaarde zich bereid indien dat nodig mocht zijn, de nodige gelden te voteren voor een opleiding tot loods.

Enkele leden bepleitten het open stellen van een opleiding voor stuurman daarnaast. Een stuurmansdiploma is nl. zo werd in de afdelingen medegedeeld niet nodig om als loods te worden toegelaten.

Gevraagd werd of de Havenmeester gesalarieerd wordt als overste van de Marine, of krijgt hij het salaris van havenmeester plus een toelage.

Heeft de Havenmeester nog een inkomen als Prijscommissaris, werd gevraagd? En zo ja, hoeveel?

Men zou gaarne vernemen wie de fondsen van het Prijsgerecht beheert, en wie daarover contrôle uitoefent.

Verschillende leden bepleitten de bemanning van de gouvernementsboten onder beheer van het havenen loodswezen voor pensioen te laten storten. Zij moet bij tij en ontij gereed staan haar vaak gevaarlijk werk te verrichten.

Enkele leden vroegen waarom er zulk een groot verschil bestaat tussen de betaling van den vuurtorenwachter op Klein Curaçao en die van den vuurtorenwachter te Noordwestpunt op Aruba, te meer waar de betaling van den hulpvuurtorenwachter gelijk is.

Dammen en putten.

Enkele leden betoogden, dat er op Aruba in deze droge tijd niet zulk een dringende behoefte bestaat aan dammaanleg. Beter ware het een groter bedrag dan ƒ 6000.— te besteden voor verbetering en graven van putten aldaar. Zij zouden zelfs de volle ƒ 16.000 bij deze beide artikelen opgebracht voor onderhoud en aanleg van dammen en voor onderhoud, verbetering en graven van putten op Aruba, willen gebruiken alleen voor putten. Er zijn op Aruba maar twee dammen. Deze hebben nooit veel nut afgeworpen.

Gevraagd werd of de toestand voor wat betreft putten op Curaçao zo gunstig is, dat volstaan kan worden met een bedrag van ƒ 6000 voor onderhoud verbetering en graven van putten?

Kamer van Koophandel op Aruba.

Gevraagd werd of het Bestuur aandacht zou willen besteden aan de Kamer van Koophandel op Aruba. Voor het bedrag van ƒ 600.— kan practisch niets gedaan worden. Wordt er rekening gehouden met de aanhangige ontwerpen tot reorganisatie van de Kamers van Koophandel? Het ware wenselijk de nodige gelden uit te trekken om als de reorganisatie tot stand komt, direct een full-time secretaris met kantoor enz., te kunnen bekostigen.

Successiebelasting.

Men verzocht te mogen vernemen hoe het Bestuur staat tegenover het op de 24e December jl. aangeboden initiatief ontwerp-landsverordening tot aanvulling van de Successiebelastingverordening 1908 (1941—1942—34).

Duurtebijslag voor gepensioneerden.

Men zou gaarne vernemen hoever de bestudering van het vraagstuk van toekenning van duurtebijslag aan de gepensionneerden gevorderd is.

Uit de Pers:

RECHTEN EN PLICHTEN DER ZEELIEDEN.

Knickerbocker schrijft:

In een uitvoerig Aneta-telegram van 24 Maart wordt een besluit van de Nederlandse Regering te Londen aangekondigd, dat voor de eerste maal de rechten en verplichtingen van de leden der Nederlandse Handelsvloot zoals deze sedert de nazie-bezetting van Nederland is georganiseerd, codificeert en er een wettelijke grondslag aan verleent.

Het Besluit is van 11 Maart en is opgenomen in het te Londen verschijnende Staatsblad. Het blijft tot zes maanden na de het Koninkrijk der Nederlanden geldende oorlogstoestand van kracht. Onder het hoofd „Verplichtingen van de Zeevaart" bevat het 45 artikelen en het vormt als zodanig voor de Nederlandse Handelsvloot een wet-boek-in-oorlogstijd.

Volgens het nieuwe Besluit moet een zeeman beneden de zestigjarige leeftijd in dienst blijven in de hoedanigheid, die hij op 15 Mei 1940 — de datum, waarop Nederland de strijd moest opgeven — bezat, of in enige andere hoedanigheid, waartoe hij sedertdien door den Minister van Scheepvaart is aangewezen. Indien hem geen schip is aangewezen is de zeeman verplicht zich beschikbaar te houden in overeenstemming met de door den minister gestelde bepalingen.

Het Besluit omschrijft de plichten en rechten der zeelieden onder de verschillende omstandigheden, die zich in tijd van oorlog kunnen voordoen. Het geeft een rechtsgrondslag aan de practijk van de zeevaart zoals deze zich sedert de invasie van Nederland heeft ontwikkeld en heeft tot doel aan de zeelieden een wettelijke status te geven, „waarop ieder burger van een vrij land recht heeft."

Het Besluit brengt in herinnering, dat alle beschikbare krachten tot voortzetting van de strijd buiten de landgrenzen na de invasie van Nederland gemobiliseerd werden en verklaart, dat de Koopvaardijvloot een der machtigste wapens vormt. Het zegt voorts, dat het niet voldoende was, dat scheepseigenaren op eigen gelegenheid hun schepen zeilklaar maakten. De schepen moesten door Nederlandse zeelieden worden bemand en te dien einde werd reeds in 1940 een regeling voor verplicht varen getroffen. Men was echter van gevoelen, dat de rechten zowel als de plichten van den zeeman moesten worden vastgelegd. In het algemeen was er geen aanleiding tot het aanbrengen van belangrijke veranderingen in de arbeidsvoorwaarden. In de practijk bleven werkgevers en werknemers met elkander ten aanzien dezer voorwaarden overleg plegen. De regering bleef deze ontwikkeling nauwlettend volgen. Wanneer de zeelieden ernstige grieven niet met hun werkgevers uit de weg konden ruimen, konden zij zich tot den minister van Scheepvaart wenden. De ondervinding, die betreffende de positie der zeelieden in oorlogstijd aldus was opgedaan, was voor de Regering aanleiding om deze positie op wettelijke grondslag te stellen. Hierin voorziet het nieuwe Besluit.

Een Nederlands zeeman, die zijn plichten behoorlijk vervult, heeft krachtens het Besluit recht op behoorlijke betaling en andere diensten, die door den minister van Scheepvaart worden goedgekeurd of bepaald. In de practijk zal de tussenkomst van den minister voornamelijk beperkt blijven tot de goedkeuring van de dienstvoorwaarden, die tussen werkgevers en werknemers zijn overeengekomen. De minister behoudt echter het recht te voorkomen, dat te zware lasten op de werkgevers worden gelegd en erop toe te zien, dat de zeelieden krijgen wat hun toekomt. Zeelieden, die van mening zijn, dat eventuele grieven slechts door den minister kunnen worden opgeheven, kunnen zich daartoe tot hem wenden.

Een zeeman op wien buiten zijn schuld de verplichting tot varen niet langer rust en die niet van arbeid of anderszins kan worden voorzien, ontvangt een garantie, dat voor hem zal worden gezorgd tot hij in Nederland zal zijn teruggekeerd.

Het Besluit bevat een aantal boetebepalingen, die kunnen worden toegepast op diegenen, die hun plicht verzaken. Zij, die daarvan worden beschuldigd zullen door Nederlandse rechters worden gehoord, hetzij voor het Nederlandse Maritieme Gerechtshof in Londen of voor lagere Nederlandse rechtbanken in het Verenigd Koninkrijk. De boetebepalingen zijn verdeeld in die voor ernstige en mindere ernstige overtredingen. De zwaarste straf, waarin het Besluit voorziet is die voor sabotage. Ook zijn strafbaar zij, die de veiligheid en plicht veronachtzamen en reders, die weigeren de verplichtingen na te komen, die hun door het Besluit worden opgelegd.

BONAIRE.

DINSDAG EEN KWADE DAG?

Op Dinsdag vaart geen bark uit. Op Dinsdag begint men geen huis te bouwen. Op Dinsdag trouwen, nee, ook dat liever niet. Een der vorige gezaghebbers heeft eens heel kordaat de trouwdag voor de Rinconero's op Dinsdag willen stellen, maar hij heeft het moeten veranderen, omdat men eenvoudigweg niet kwam. Op Dinsdag begint men geen cunucu schoon te maken. Op Dinsdag begint men geen put te graven. In één woord, Dinsdag is een kwade dag om een werk van enig belang te beginnen. Ook de bij-naam, die deze dag in de volkstaal gekregen heeft, zegt het al heel duidelijk: dia di malora. Vertaal het laatste woord maar letterlijk in het Frans, en u krijgt: malheur, het ook in het Nederlands gebruikte woord voor pech en tegenslag.

Eens liet een man, die geen geboren Bonairiaan was, een schip laden met welk werkje men juist op Maandag avond laat klaar kwam. Men zou dan Dinsdagmorgen uitvaren. Maar dàt ging niet. Ongunstige stroom, wind, en nog een héle reeks andere motieven waren er, die het onmogelijk maakte. Aangezien echter wind, stroom en al de andere omstandigheden, duidelijk waren als altijd, werd den mannen aangezegd om de volgende dag te vertrekken, zonder tegenspraak. De mannen kwamen aan boord, een kwam erg laat omdat hij zich niet wel gevoelde, men ontdekte allerlei dingen die eerst nog hersteld moesten worden. En dat viel ook al weer tegen: het werd middag en avond; en tenslotte, toen de klok een uur in de nacht wees lichtte ... anker.

Maar waarom nu juist die Dins... en niet een andere dag van de w... Ja, dat waarom is iets wat den zoek... den mens onophoudelijk kwelt, en ... in het minst wanneer hij de gewo... en gebruiken van een ander volk ... bestuderen. In de regel is zoiets als ... te wijten aan enkele historische on... lukken, die juist op die dag heb... plaats gehad, waarna die dag zijn ... de naam behouden heeft.

Maar geheel toevallig zal het in ... geval toch niet zijn. Men hoort ... de mensen wel eens zeggen, dat ... van flink werken houdt, meteen na ... Zondag aanpakken moet. Wie van ... Maandag een blauwe Maandag ma... en pas Dinsdag aan zijn werk be... zal ook op Dinsdag niet biezonde... pabel zijn tot arbeid, en slecht ... leveren. Daarmede zal eenieder ... eens zijn, omdat het zeer natuurli... Zo gezien kan men een zeer aann... lijke verklaring vinden voor het ... dat de Dinsdag in een kwade re... komen te staan.

EMMASTAD.

SOCIËTEIT „ASIENTO".

Dagschotels: Heden: Nassi gor... Morgen: Boerenkool met worst. Za... dag: Kip, geb. aard., compote.

WACHTDIENSTEN: Vr. 15 M...

Telegram Afdeling: Hr. Carrière ... 553, Hotel kamer 29.

Shipping & Supplies: Hr. Meins... tel. 304, L. de Colignylaan 20.

Scheepvaart Afdeling: Hr. Zee... 690, Emmalaan 1.

Prot. Gem. Emmastad: Kerkdi... sten, 17 Mei 1942 9.30 uur (Jeu... dienst en 17.00 uur).

Voorganger Ds. C. Th. Steens...

Sportclub „Asiento": Denkt u aan ... sportdag van as. Zondag? Er is vo... gezorgd, dat een ieder iets vindt, waa... aan hij of zij kan meedoen. U behoe... geen kei te zijn in sport, integendee... vorig jaar wonnen de meeste ni... sportmensen de prijzen. Voor u is ... allicht iets bij. 's Morgens Juniors ... 's middags de ouderen.

Kerkberichten.

Week van Zo. 17 t/m 23 Mei 1942.
In de ritus der Dominicanen:

Zo.: Zondag na het Octaaf van Hemelvaart.

Za.: Vigilie van Pinksteren. Onthoudingsdag, verboden vlees te eten.

De Gelovigen worden dringend verzocht om zoveel mogelijk 's morgens na de H. Mis of 's middags vóór zonsondergang te komen biechten.

KATHEDRALE ST. ANNA-KERK, Otrabanda.

Pastoor: M.J. v.d. Elsen O.P., tel. 1507

Zondag:

6.— H. Mis.
7.30.— Kindermis.
9.— Hoogmis (N)
17.30 Oefeningen van de Meimaand.

Weekdagen:

6.— en 6.30 H. Mis.
Gedurende de Meimaand iedere avond 17.30 uur Meimaandoefeningen.
Vr.: 6.— Gezongen H. Mis voor de vrede.

Biechten: 's morgens na H. Mis, op verzoek en na 16 uur, maar vóór donker.

H. ROZENKRANSKERK, Pietermaai

Pastoor: C. v.d. Looy, O.P. tel. 2170. spreekuren: 8 uur en 19.45 uur.

Zondag:

5.30 H. Mis.
7.— H. Mis.
8.— Kindermis.
9.— Hoogmis (P).
17.— Lof.

Weekdagen:

5.30 H. Mis (beh. Za.)
6.— en 6.30 H. Mis
Di.: 7.— Congregatie voor de meisjes
Vr.: 6.— Gezongen H. Mis voor de vrede.

Biechten: na Rozenhoedje. Zaterdag na 16 uur.

H. FAMILIE-KERK, San Mateo.

Pastoor: Th. Exler, O.P., tel. 2413

Zondag:

5.30 H. Mis.
6.30 H. Mis.
7.45 Kindermis.
9.— Hoogmis (P)
17.— Lof.

Weekdagen:

6.— en 6.30 H. Mis.
Vóór de H. Mis van 6 uur Rozenhoedje en noveengebeden ter ere van den H. Geest.
Do.: 7.— Congregatie voor de meisjes.
17 — 18 Aanbidding voor de leden van de Eucaristische Bond (P).
Vr.: 6.— Gezongen H. Mis voor de vrede.

Biechten: na Rozenhoedje, Zat... de gehele dag.

KERK O.L.V. VAN DE BERG CARMEL, Groot Kwartier.

Pastoor P. Elie O.P. geen telef. spreek... uur: 8 — 10 uur, Zon-, feest- en week... dagen.

Zondag:

5.45 H. Mis (P.)
7.30 Kindermis.
8.30 Hoogmis (N. en Eng).
17.— Lof.

Weekdagen: 6.30 H. Mis.
Vr.: 6.30 Gezongen H. Mis voor ... vrede.

Biechten: elke dag na H. Mis en Za... terdagmiddag.

KERK VAN HET H. HART, Janwé.

Pastoor A. C. de Valk O.P., geen telef., spreekuur: 7 — 9 uur

Zondag:

6.— H. Mis.
8.30 Hoogmis (P)
17.— Lof.

Weekdagen: 6.30 H. Mis.
Vr.: 6.30 Gezongen H. Mis voor de vrede.

Biechten: elke dag na H. Mis. Za... van 16 tot 18 uur.

H. THERESIA-KERK, Wishi.

Pastoor S. Hagemans O.P., geen telef. spreekuur: 7 — 8.15 beh. Zondag.

Zondag:

6.— H. Mis (P); 5.30 Hoog...
17.— Lof.
Weekd.: 6.30 H. Mis (behalve Zat.)
Za.: 7. — Kindermis.

Biechten: 's morgens na H. Mis tot 8 uur; Zat. van 16 — 19 uur.

KAPEL ST. MARTINUS-GEST.

Zo.: 7.— H. Mis; 16.— Lof.
Weekd.: 6.— H. Mis.
Iedere dag om 16.— Meimaandoefeningen.
Do.: 17.15 — 18.15 Aanbidding voor de vrede (N).

KERK H. FRANCISCUS VAN ASSISIË, Oranjestad — Aruba.

Pastoor Th. Bartel O.P., tel. 3... spreekuren: alle weekdagen van 7.15— 8.15 uur, alsmede om 10 uur en om 18.30 behalve 's Zaterdags.

Zondag.

6.— H. Mis.
7.30 Kindermis.
8.45 Hoogmis.
17.30 Lof.

Iedere avond om 17.30 uur Rozenhoedje voor de vrede.

P of N achter een functie wil zeggen; dat preek of gebeden in de Papiamentse resp. Nederlandse taal gehouden worden.